

Anna Anhola

Kotimetsän puita

KOTIMETSÄN PUITA

KOTIMETSÄN PUITA

Anna Anhola

© 2022 Anna Anhola

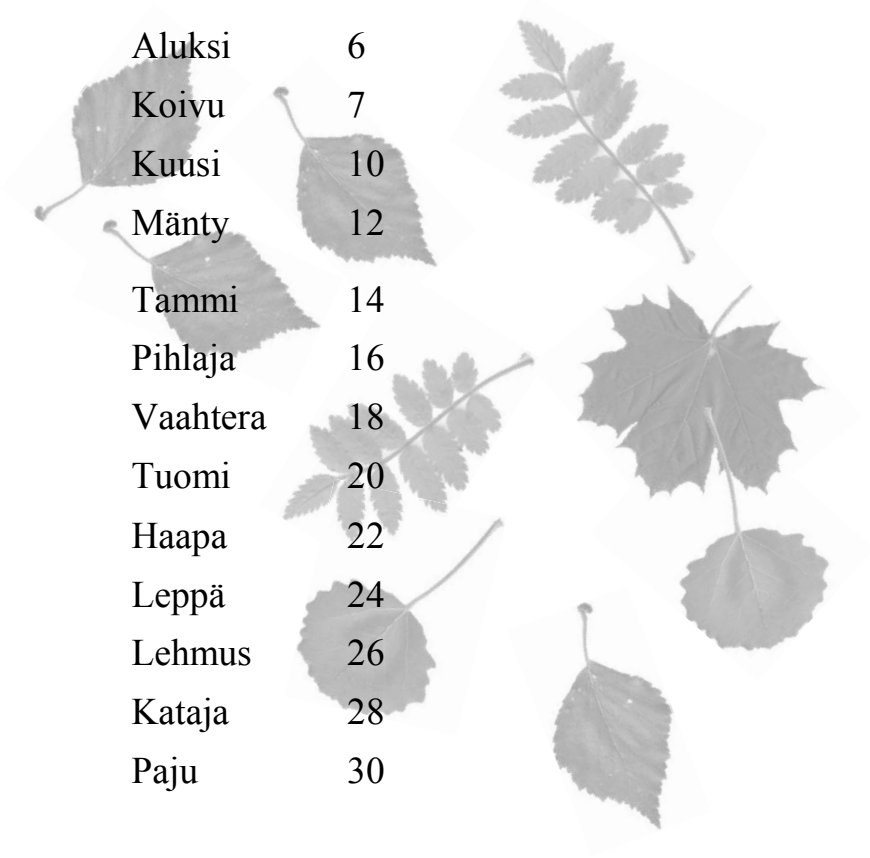
Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-6788-7

Sisältö

Aluksi	6
Koivu	7
Kuusi	10
Mänty	12
Tammi	14
Pihlaja	16
Vaahtera	18
Tuomi	20
Haapa	22
Leppä	24
Lehmus	26
Kataja	28
Paju	30

Aluksi

Suomessa kasvaa yli kuusikymmentä eri puu- ja pensaslajia. Tässä kirjassa esitellään kaksitoista puuta, jotka voit löytää suomalaisista metsistä. Jokaisen puun suomenkielisen nimen jälkeen on suluissa sen tieteellinen nimi.

Löydät jokaisen puun kohdalla tunnistamista helpottavan kuvan ja tietoja puusta ja sen käytöstä ennen ja nykyään. Mukana on myös puihin liittyviä uskomuksia, runoja, satuja ja taruja.

Kotimetsä on se metsä tai vaikka puisto, jossa mielelläsi käyt. Aivan kaikkia tässä kuvattuja puita ei ehkä kasva sinun kotimetsässäsi. Millainen on sinun kotimetsäsi?

KOIVU (*Betula*)

Koivu on Suomen lehtipuista yleisin. Koivu on helppo tunnistaa valkoisesta rungosta, jossa on tummempia kohtia. Koivu voi elää jopa 200-vuotiaaksi.

Koivuja on monta lajia. Suomessa tavalliset koivulajit ovat rauduskoivu ja hieskoivu sekä vaivaiskoivu. Rauduskoivu voi kasvaa yli 20-metriseksi, hieskoivut ovat tavallisesti hiukan pienempiä. Vaivaiskoivut ovat alle metrin. Rauduskoivu on Suomen kansallispuu.

Syksyllä koivun lehdet muuttuvat keltaisiksi. Tämä johtuu siitä, että valon vähentyessä puu ottaa talteen lehdissä olevan lehtivihreän eli klorofyllin ja lehteen jäävät jäljelle vain muut väriaineet.

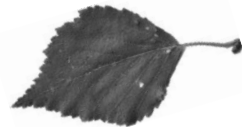
Koivun kuoresta eli tuohesta on aikaisemmin punottu rasioita, repun tapaisia tuohikontteja ja jalkineita, virsuja.

Keväisin koivusta voidaan juoksuttaa mahlaa, jota monet pitävät terveysjuomana. Myös ksylitoli eli koivusokeri tehdään koivusta. Ksylitoli on terveellistä hampaille. Se on suomalainen keksintö.

Koivun oksista tehdään kesällä vihtoja, joita käytetään saunassa. Vihdan toinen nimi on vasta. Kumpaa nimeä sinun kotonasi käytetään?

Vihtoja voidaan tehdä kesällä talvea varten. Valmiit vihdat on laitettu riippumaan hämääseen, kuivaan ja viileään paikkaan. Nykyään vihtoja myös pakastetaan esimerkiksi joulusaunassa käytettäväksi. Talven vihdat kannattaa tehdä jo alkukesällä, kun koivun lehdet ovat vahvasti kiinni oksissa.

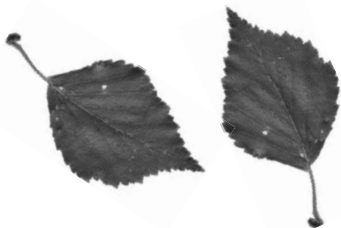
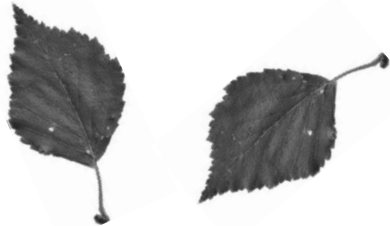

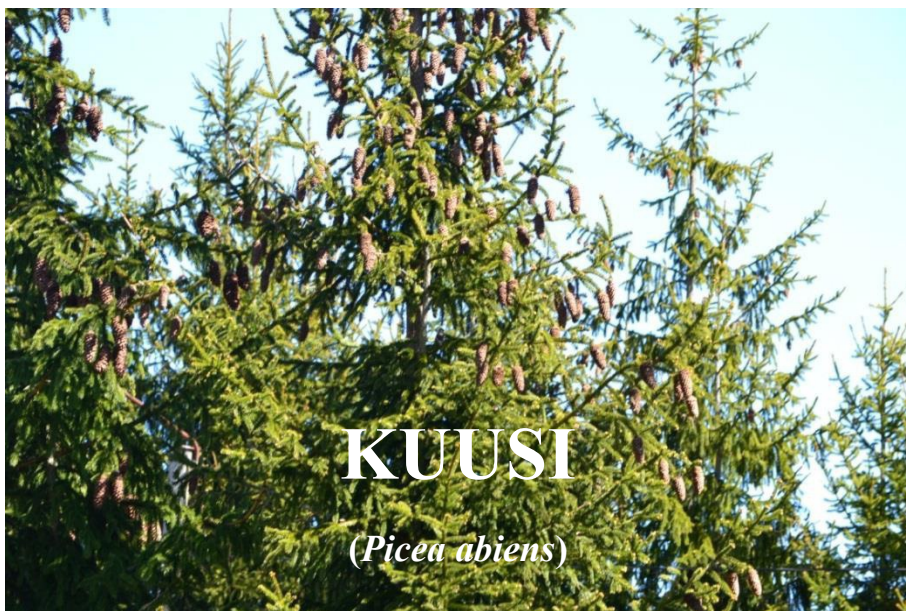
Saunavihdat

Sanat Maija Konttinen

Lapsoiset ketterät kotihaasta
koivuista oksat taittaa.
Noistapa nopsilla käsillensä
saunahan vihdut laittaa.
Lauteilla saunan kotoisen
taas illalla kylpy maittaa.

Pehmyt on lapsista aina vihta
äiti jos vihtomassa.
Lämpöinen löyly on kotisaunan,
toisin on vierahassa.
Oi, jospa säilyisi äidin lapset
kylmältä maailmassa!

Kuusi on ikivihreä puu. Se tarkoittaa, että kuusen vihreät neulaset pysyvät puussa talvellakin eivätkä irtoa ja putoa maahan niin kuin lehtipuiden lehdet.

Kuusia kasvaa melkein koko Suomessa. Sopivalla paikalla kuusi voi elää yli 400-vuotiaaksi.

**Kotimetsä on se metsä tai puisto, jossa
mielelläsi käyt.**

**Tässä kirjassa esitellään kaksitoista puuta, jotka
ehkä voit löytää kotimetsästäsi tai jostakin
muusta metsästä.**

